

Српско археолошко друштво
Завичајни музеј Параћин

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLIV СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Параћин, 14. – 16. октобар 2021. године

Програм, извештаји и апстракти

Параћин 2021

Организациони одбор скупа

Бранислав Стојановић, директор, Завичајни музеј Параћин
МА Огњен Младеновић, секретар Српског археолошког друштва
др Адам Н. Црнобрња, председник Српског археолошког друштва
др Војислав Филиповић, потпредседник Српског археолошког друштва
Филип Стефановић, кустос, Завичајни музеј Параћин

Научни одбор скупа

проф. др Душан Михаиловић, Филозофски факултет, Универзитет у Београду
doc. dr Martina Blečić Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)
prof. dr Boris Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)
др Адам Н. Црнобрња, Народни музеј у Београду
др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд
Марин Бугар, Народни музеј, Крушевац
др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд
др Наташа Миладиновић-Радмиловић, Археолошки институт, Београд
др Селена Витезовић, Археолошки институт, Београд
мр Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш
др Надежда Гавриловић Витас, Археолошки институт, Београд
др Јелена Анђелковић Грашар, Археолошки институт, Београд
др Бојана Племић, Академија струковних студија, Београд

Приредили: Адам Црнобрња и Војислав Филиповић

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд и Завичајни музеј Параћин

За издавача: Адам Црнобрња и Бранислав Стојановић

Штампа: Four print, Београд

Тираж: 200

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-80094-17-5

Република Србија

XLIV скупштина и годишњи скуп Српског археолошког друштва и штампање ове публикације финансирани су средствима Министарства културе и информисања и Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

САДРЖАЈ

Поздравна реч.....	4
Програм XLIV годишњег скупа.....	5
Извештај о раду УО САД.....	15
Извештај о финансијском пословању САД.....	20
Извештаји о раду секција САД.....	22
Одбрањени радови на катедри за археологију.....	30
Самостални стручњаци у култури (обавештење).....	34
Резимеи.....	41

Драган Радовић, Музеји и галерије Подгорице

АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ У ЦРНОЈ ГОРИ – ИСКУСТВА И ПЕРСПЕКТИВЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИЈЕ

Примјена нових технологија, метода и дигиталних алата у заштити, промоцији и презентацији непокретне и покретне културне баштине у Црној Гори, један је од, тренутно, највећих проблема, односно један од приоритета будуће имплементације културних политика. Бројни археолошки локалитети који представљају богатство културне баштине у Црној Гори нису адекватно валоризовани кроз научну презентацију, туристичку промоцију и дигиталну презентацију. Намеће се потреба за усклађивањем културних политика са стратегијама развоја културе и имплементација нових метода интерпретације културне баштине као и усклађивање истих са институционалним програмима и краткорочним и дугорочним плановима истраживања и уређења, презентације археолошких локалитета.

Nemanja Mrđić, Arheološki institut, Beograd
Milica Marjanović, Arheološki institut, Beograd

RIMSKA LEDERATA I NJENA PROMOCIJA U OKVIRU MEĐUNARODNOG PROJEKTA *LIVING DANUBE LIMES*

Rimsko utvrđenje pomoćnih jedinica Lederata bilo je jedno od značajnijih na gornjomezijskom limesu. Lederata je imala posebno važnu ulogu tokom Trajanovih ratova sa Daćanima, kada je služila kao vojna baza, a verovatno i mesto na kome je Trajanova vojska prešla Dunav preko pontonskog mosta. Iako je ovaj istorijski važan lokalitet istraživan u više navrata, zaštićen zakonom i proglašen za kulturno dobro od izuzetnog značaja, danas deli sudbinu većine lokaliteta u Srbiji. Za sada nije primenjen ni jedan vid prezentacije ovog spomenika kulture, niti je on adekvatno fizički zaštićen. Zbog toga je godinama na meti pljačkaša, a takozvane divlje sonde koje su vidljive i na satelitskim snimcima su skoro u potpunosti prekrile južnu polovinu utvrđenja.

Lederata je od 2015. godine na preliminarnoj Uneskovoј Listi kulturne baštine, kao deo transnacionalne nominacije „*Granice Rimskog carstva – Dunavski limes u Srbiji*“. Od tog trenutka se postepeno povećava interesovanje za ovu lokaciju, pa značaj i prednosti Lederate pored stručne javnosti počinju da uviđaju i predstavnici lokalne zajednice. U leto 2020. godine je

započet međunarodni projekat „*Living Danube Limes*“, čiji je glavni cilj promocija zajedničkog rimskog nasleđa u Podunavlju i povezivanje lokaliteta na dunavskom limesu u jedinstvenu turističku celinu. Jedan od ciljeva ovog projekta bio je i odabir nacionalnih pilot lokacija koje će se dalje unapređivati i koje će biti povezane zajedničkom rečnom rutom. Za pilot lokaciju na srpskom segmentu limesa je izabran upravo lokalitet Lederata, a partneri na ovom projektu su pored ostalih Arheološki institut Beograd i Opština Veliko Gradište. Ovaj projekat koji podstiče interpretaciju kulturnog nasleđa kroz elemente storytelling-a i oživljavanja istorije može biti prekretnica u saradnji naučnih institucija i lokalnih uprava i primer dobre prakse koji će rezultirati adekvatnom zaštitom i prezentacijom ovog lokaliteta čiji izuzetan turistički potencijal tek počinje da se koristi.

Јасмина Давидовић, Музеј Срема, Сремска Митровица

**ЕВРОПСКИ ПРОЈЕКАТ АРХЕОЛОШКИ ПАРКОВИ У УРБАНИМ
СРЕДИНАМА КАО СРЕДСТВА ЛОКАЛНОЈ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА
- ArcheoDanube**

Музеј Срема, Сремска Митровица, је институција која учествује у једном изузетно занимљивом пројекту у оквиру Дунавског транснационалног програма као пилот партнер. Пројекат је у целости посвећен креирању акционих планова и стратегија за спровођење археотуризма уз помоћ разних алатки (средстава) који доводе до побољшања и интензивније сарадње интердисциплинарних заинтересованих страна у оквиру локала, као и Дунавске регије. У пројекту учествује 11 земаља са 22 партнера. Главни партнер је општина Птуј.

Улога Музеја Срема и његовог пројектног тима је вишеструка у овом пројекту. Наш тим ће бити укључен у већину активности а као носилац и давалац знања јавља се на најзначајнијем производу овог пројекта - електронском Водичу за локални археолошки план. Такође су чланови нашег тима учествовали као предавачи на дводневном тренингу, а представници Републике Србије били излагачи, по предлогу Музеја Срема, на првој кик-оф конференцији пројекта (Тамара Огњевић са увек изузетном темом туризма и хране).

Тренутно смо у трећем периоду пројекта који траје до краја ове године и након тога имамо још два шестомесечна периода до завршетка пројекта. Иза нас је обиман посао на прикупљању података и припреми за следећу активност а то је реализовање пилот активности која ће бити

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904(497.11)(048)
902/904:005.745(497.11)''2021''(083.97)
902/904:061.2(497.11)''2011''

СРПСКО археолошко друштво (Београд). Скупштина (44 ; 2021 ;
Параћин)

Програм, извештаји и апстракти / Српско археолошко
друштво, XLIV Скупштина и Годишњи скуп Параћин, 14. - 16.
октобар 2021. године ; [приредили Адам Црнобрња и Војислав
Филиповић]. - Београд : Српско археолошко друштво ; Параћин :
Завичајни музеј "Параћин", 2021 (Beograd : Four print). - 101 стр.
; 21 cm

Текст на срп. (ћир. и лат.) и енгл. језику. - Тираж 200.

ISBN 978-86-80094-17-5 (САД)

1. Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (44 ;
2021 ; Параћин)

а) Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (44
; 2021 ; Параћин) -- Програми б) Археолошка истраживања --
Србија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 47521545